

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următorile Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenföld & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarită și învoială.

RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 or. senu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 8 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. senu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 246.

Brașov, Luni-Marți 10 (22) Noemvre.

1898.

Bătălia decisivă în dietă.

Astăzi, Luni, se va începe în camera ungară importanta dezbateră asupra proiectului de indemnitate. Opoziția maghiară e hotărâtă să continue cu îndoită energie lupta parlamentară și față cu acest proiect, având ca țintă răsturnarea cabinetului Banffy. Ea este de firma credință, că va isbuti cu tactica ei obstrucționistă de-a zădărnici votarea indemnității în decursul anului curent.

„In dezbateră asupra indemnității“, scrie organul nemțesc apponyist, „trebuie să se dea bătălia decisivă. Dela începutul lui Septemvre opoziția înaintă mereu victorios; ea nu pōte și nu-i este permis să lase nefolosit nici un mijloc spre a scăpa Ungaria de acel regim, care a făcut alegeri, cum le-a descris Rohonczy și Dessewffy. Opozițiunea nu pōte suferi nici aceea, ca să existe mai departe un regim, care vrea să încarce în spinarea Ungariei o urcare nelegală a cvotei, care însă nu pōte să incheie pactul și printr-asta periclită existența monarhiei și autoritatea dinastiei. Faptul, că acest regim mai cuteză să ridice mâna și în contra constituției, dovedesce, că egoismul personal a devenit singurul motor al baronului Banffy și al clichei sale, care tinde la lovitura de stat“.

Opoziționalii maghiari de toate nuanțele strigă necontenit în gura mare, că guvernul Banffy calcă pe toate terenurile dreptul și legea. Ei asigură, că opozițiunea nu mai pōte suferi această stare de lucruri și mai ales după declarațiunile amenințătoare, ce le-a făcut ministrul-președinte în conferința partidei guvernului de Joia trecută, ei dau alarmă, cum vedorăm mai sus, că clica lui Banffy și Tisza are de gând a viola însăși constituția, numai ca să pōtă deține și mai departe puterea în stat.

Corifeii opoziției vorbesc și scriu așa, par-că călcarea de legi și de constituția ar fi numai un păcat mai nou al regimului partidei dela putere. Și totuși cabinetul Banffy, care guvernă de patru ani, nu este în realitate, decât continuatorul brusc și nedibaciu al călcărilor de lege și de constituție, de care s'a făcut culpabil în așa mare măsură regimul tiszaișt de mai înainte.

Totă deosebirea între starea de acum și aceea din timpul lui Tisza este numai, că pe acel timp violările de lege și de constituția se îndreptau mai virtos în contra națiunilor nemaghiare, ér acum, ca urmare neînălăturabilă, ele au năpădit și asupra Maghiarilor nemulțămiiți cu sistemul de guvernare.

Veleitățile reacționare, ce le-au tradus în fapte regimul tiszaișt, tîntînd a „sdrobi“ naționalitățile, nu mai pot surprinde ađi, când le manifestă regimul Banffy, care nu este

decât succesorul și discipulul devotat al celui dintăi. Pe când era în joc numai pielea Romănilor, Slovacilor, Sêrbilor etc. opozițiunea maghiară nu ținea seamă de călcările de lege și de constituție. Numai acum când se tratăză și de pielea Maghiarilor, resimte pécatele, ce le sêvêșesce clica dela putere în detrimentul lor.

Să o vedem dér la lucru. Situația e destul de tristă în toate privințele. Va succede ôre opoziției să-și realizeze planul de a răsturna sistemul de guvernare „corupt“ și „desprețuitor de legi“, și de a nimici periculoasă „clica, care pregătesce lovitura de stat“?

Vom vedé în curênd, care parte va eși victorioasă; vom vedé, decât amenințările lui Banffy secundate de Coloman Tisza sunt seriose orî nu, și decât guvernul actual va cuteza și va avé putere de a lua măsurile extra-ordinare, ce le-a pus în vedere.

De va isbuti obstrucțiunea, căderea cabinetului Banffy va fi urmarea neînălăturabilă, căci va trebui să fiă înlocuit de un cabinet, căruia camera să-i voteze indemnitatea. Alt-fel se pōte întâmpla, ca la anul nou statul ungar să rămână fără budget stabilit în mod legal.

De va isbuti însă guvernul și majoritatea, ce-l sprijinesce, se va împlini ce a pređis Coloman Tisza la Oradea mare, sêvirîndu-se lovitura de stat, de care vorbesce organul apponyist și dându-se exemplu cum se pōte susține puterea unui regim reacționar chiar și prin violarea constituției.

Clubul român din parlamentul din Viena. In timpul din urmă nu am primit vești bune despre clubul parlamentar al fraților noștri bucovineni. Ni-s'a părut, că disensul intrat în club este atât de principiar, încât cu greu am fi putut să sperăm o acțiune comună din partea acestei corporațiuni, în care după toate semnele se iscase între mareașalul Lupul și doctorul G. Popovici un antagonism paralitic pentru intențiunile naționale ale acestui din urmă. Se pare însă, că am fost prea pesimiști. Diarele vienese vestesc o conferință a contelui Thun, prim-ministrul Austriei, cu deputații români. Atât d-nul Lupul, cât și d-rul Popovici au luat parte la această întrevedere, care de bună seamă a fost consacrată stabilirii postulatelor naționale ale Bucovinenilor. Se știe, că Cehii, Croații ș. a. și-au formulat încă postulatele lor și le-au prezentat guvernului, pe care îl sprijinesc. Se pare, că acum au fost Romăni la rând. O astfel de conferință cu contele Thun ne părea imposibilă cât timp clubul a fost divizat. E deci probabil, că clubul român parlamentar a eșit din crisa, ce-l bântuia, și așteptăm numai să vedem efectele acestei apropiări nouă a Romănilor bucovineni de guvernul autonomist.

Masă studentescă

LA ȘCOLELE MEDII ROMÂNE GR. OR. DIN BRAȘOV.

Ne pare bine, că putem înregistra o scire, care trebuie să umple de bucurie pe toți Romăni, cari au inimă pentru școlă.

In timpurile de ađi, agitate de pasiunile, cari fierb viltore, amenințând să înghită în mocirla lor falnicele noastre institute de învățămînt, ne pōte fi numai spre mângăere vedorînd, că corpul profesoral, adecă școlă însăși, își continuă neclintit, cu stăruință și zel munca sa culturală și umanitară.

Corpul profesoral al școlilor medii și superioare române gr. or. din Brașov, în conferința comună ținută în 6/18 Noemvre, a discutat, la inițiativa d-lui director Virgil Onițiu, o chestiune de umanitate de cea mai capitală importanță pentru mulțimea școlarilor lipsiți de mijloce: *ceștiunea înființării unei mese studentesci*, la care să fiă împărțaiți cu prânz gratuit școlarii cei mai săraci ai școlilor medii și superioare române gr. or. din Brașov.

Dorim din suflet, ca această nobilă inițiativă a directorului și profesorilor dela școlile noastre, să aibă cel mai strălucit succes și surtem deplin convinși, că toate forurile la cari dênșii vor face apel pentru sprijinirea scopului măreț, vor contribui cu inimă largă spre realizarea lui.

In loc de orîce comentariu, dăm în cele următoare esopseul întreg prezentat de d-l director Virgil Onițiu împreună cu propunerea d-sale, primită de corpul profesoral cu unanimitate:

Onorată Conferință!

Nu cred să fiă multe școlile medii în țera noastră, la cari numărul școlarilor săraci să fiă atât de mare, în același timp condițiile de trai locală atât de vitrege și, s'o spunem pe față, sprijinul dat școlarilor săraci de societate, de autoritățile bisericesci școlare, atât de insuficient, ca la noi.

Condițiile de trai deosebit se înăspresc pe ăi ce merge. Scumpirea pieții din Brașov, în deosebi a alimentelor, este într-o creștere atât de rapidă, încât nu este nici o esagerare în aceea, decât cifrăm această scumpire numai pe ultimii 3—4 ani cu 30—40 la sută. Intertentia unui școlar, care încă acum 5—6 ani costa în Brașov 14—16 fl., — ađi costă 20—22 fl. o diferință în mediă de vre-o 70 fl. pe an, care ca prin de cheltuială li-se impune biților părinți.

Bine e de cei-ce pot acoperi această cheltuială de 200—250 fl. pe an, la care se mai adaug celelalte spese (vestminte, cărți, didactru etc.) de circa 100 fl. în total cam 300—350 fl. pe an! Dér vai de cei-ce nu dispun de aceste mijloce. Incuartați în locale scunde, umede, murdare și lipsite de lumină, lipsiți de-o hrană bună, ba răbdând chiar fōme, ei își istovesc corpul, încât decât absolvă școlile, nația românescă nu mai prea pōte face us de învățatura lor, anihilată fiind acesta de trupul

lor bolnav. Și din numărul cel de circa 550 al tuturor școlarilor, cari frecuentăză școlile noastre medii și superioare, cel puțin 50 se află în starea cea mai deplorabilă, ce-am zugrăvit aici, ér alți 100 din ei, sunt în condiții pōte cevași mai bune, dér nici aceștia nu trăiesc și nu se hrănesc ast-fel, cum neapărat ar trebui.

In fața acestei situațiuni întristătoare mă întreb, ce s'a făcut pentru ajutorarea acestor școlari săraci?

Din marimă alor trei binefăcători: a reșoșailor G. Christurian și D. Ionciovici cu soția, avem 2 mititele internate, în cari se acioiesc cu totul 7, ăi: șapte școlari pe an. Mai departe avem un fond numit al școlarilor săraci și bolnavi, din care se cheltuesc în termin mediu 60 fl. pe an pentru medicamente și arare-orî și pentru ajutorare de căț-va florenți. Dacă mai luăm îngrijirea medicală gratuită, de care beneficiază școlarii noștri, — am spus, cred, tot ce se face de sus pentru școlarii săraci la noi. Resumând deci, ce vedem? Din 50—100, cari ar merita și ar trebui să fie întreținuți gratuit, întreținem: 7, — pe ceilalți, decât se bolnăvesc, îi luăm în grijă, dér pentru-ca să nu se bolnăvescă, pentru sănătatea lor nu facem mai nimic.

E evident, că adevăratul remediu aci ar fi înființarea unui internat pentru vre-o 100—200 de școlari. în împrejurările actuale însă ale bisericilor, ce susțin școlile, și cari în prima linie ar fi chiamate a sări într'ajutor, de realizarea acestei dorințe atât de juste nu pōte să fiă vorba. Dér putem și trebuie să pregătim calea viitorului internat. Spre acest scop mi-se pare mie un pas intermediar foarte potrivit și ușor de realizat: *înființarea unei mese pentru școlari, unde să provedem cu prânz gratuit un număr cât vom puté mai însemnat de școlari săraci*.

Spre acest scop trebuie să usăm de fondul nostru pentru școlarii săraci și bolnavi, care va trebui exploatat mai rațional în favorul săracilor noștri ca până acum, ér pe de altă parte va trebui și îmbogățit în vederea scopului măreț, cu noue și abundente resurse.

Fondul nostru pentru școlarii săraci și bolnavi, a avut cu sfirșitul anului școlar espirat un capital de 3046.38 fl., din interesele căruia, de 116.49 fl. s'au cheltuit cu totul 73.27 fl., adecă 62.5%, capitalisându-se restul de 37.5% a intereselor plus tot sporul anual al fondului provenit din donațiuni în suma de fl. 410.62. Cu alte cuvinte: din intratele de fl. 527.11 ai anului întreg s'au spesat pentru ajutorarea școlarilor săraci și bolnavi numai fl. 73.27, ér restul de fl. 453.84 s'a capitalisat. Acest economisitor sistem s'a practicat și mai înainte la administrația fondului, el e foarte bun pentru a face ca fondul să crească, dér nu bagă în seamă necesitățile ardente, pentru a căror acoperire s'a creat fondul.

După calculii, ce i-am făcut pe ulți, mii 4—5 ani de gestiune ai acestui fond-media sporului anul al fondului a fost de fl. 4.27, ér media speselor pentru școlarii săraci și bolnavi numai de fl. 60.

Eu cred, că acum a sosit timpul dela care încolo proporția va trebui întorsă: de acum să capitalisăm o parte mică a intereselor, ér restul de interese, precum și toate intratele anuale (întru cât rămân în ca-

drul de până acum) să le folosim în mod efectiv pentru școlarii săraci și bolnavi.

Media sporului anual pe anii proximi (pe baza calculilor ce am făcut) se poate stabili cu fl. 450, din cari fl. 150 folosindu-se pentru medicamente, capitalizare și mică ajutoare, — rămân anual la dispoziția fondului spre întreținere încă fl. 300.

Acești 300 fl. propun, ca fondul să-i folosească pentru înființarea unei mese, la care școlarii noștri cei mai lipsiți să fie împărțiți și beneficiarii prânzului gratuit.

Deoarece însă din suma aceasta nu ar putea fi împărțiți mai mulți de cel mult 5 școlari pe an, propun, ca să se ia încă următorii pași pentru atingerea scopului indicat:

Din „Fondul Coresi“ să contribuim câte 100 fl. pe an, asemenea să apelăm la ambele societăți de lectură ale studenților noștri dela gimnasiu și școala comercială, pentru ca să contribuie împreună cu 100 fl. anumit pentru scopul mesei studențești.

Astfel chiar din puterile noastre, ale corpului prof. și ale școlarilor, am dispune în primul an de fl. 500, — din cari deja putem întreține vre-o 8 școlari cu prânz gratuit pe timpul celor 10 luni de școală.

Dér, D-lor colegi, cu aceste încă nu am epuizat resursele ordinare, la cari va trebui să ne refugiăm și, cred, cu deplin succes.

Biserica S-tului Nicolae din Scheit Brașov a remunerat pe școlarii noștri, cari făceau parte din corul bisericesc, cu fl. 400 anual, cari banii se împărțeau între coriști. Cu anul acesta școlarul comitetul bisericii S-lui Nicolae a sîstat plățirea acestei sume, un lucru, pe care eu din punct de vedere chiar pedagogic l'am aprobat. Școlarii noștri nu-i permis să se obișnuiescă a fi salariați pentru că participă în mod activ la serviciul nostru divin. Acesta este o datorită de onoare pentru ei. Ei bine, decă asta așa este, apoi eu nu-mi pot imagina o mai frumoasă elocare a celor 400 fl. pe fiă-care an, decă decă biserica S-lui Nicolae drept mulțămintă pentru serviciul benevol de cântăreți, ce-l fac școlarii noștri în biserică, destină această sumă fondului pentru școlarii săraci și bolnavi, cu menirea specială a se folosi pentru masa studențească. Propun, ca în acest sens să se facă o reprezentăție la comitetul bisericii S-tului Nicolae, care sunt convinși, că nu ne va refuza cu justa noastră cerere.

În fine propun a se interveni la direcțiunea, respective adunarea generală a institutului „Albina“ din Sibiu, ca ajutorul anual de 100 fl., ce ni-l dă la fondul nostru în vederea scopului mareț, umanitar și național, ce urmărim, să ni-l ridice la 500 fl. pe an.

Pe lângă acestea, cu susținerea obiceiului frumos al colindatului, am putea în fiă-care an constitui una sau 2 trupe de colindători dintre studenți, cari bine pregătiți, sub conducerea câte unui profesor, să colinde pe la Crăciun și anul nou la familiile române fruntașe din Brașov, folosind prilejul de-a colecta oferte benevole pentru scopul indicat.

Decă toate aceste demersuri își vor avea succesul dorit, și eu nu mă îndoiesc despre acesta, atunci budgetul intratelor anuale pentru acoperirea speselor prânzului gratuit al școlarilor noștri săraci se va prezenta astfel:

1) Fondul pentru ajutorarea școlarilor săraci și bolnavi din venitele sale ordinare	fl. 300.
2) Fondul „Coresi“	„ 100
3) Cele 2 societăți de lectură ale studenților noștri.	„ 100.
4) D-la biserica S-lui Nicolae pentru participarea în corul bisericesc a studenților.	„ 400.
5) D-la „Albina“, pe lângă 100 fl. luați în vedere sub plusul contemplant de:	„ 400.
6) D-la colindatul în favorul fondului.	„ 100.
	fl. 1400.

Suma acesta cred, că va ajunge pentru a da prânz gratuit pe 10 luni de zile la 22 - 24 școlari.

Rog Onorata conferință, ca să primăască în principiu ideile aci espuse și să autorizeze direcțiunea școlară, pentru ca în conțelegere cu reprezentanța fondului pentru școlarii săraci și bolnavi, să facă tot pașii necesari pentru câștigarea și asigurarea resurselor financiare mai sus indicate.

Situația politică.

(Declarațiunile lui Banffy. — Afacerea Hentzi. — Partidele maghiare. — Provisoriu.)

Declarațiunile ministrului-președinte Banffy în conferința clubului liberal, că de va fi de lipsă, va introduce măsuri extraordinare față cu atitudinea intrasigentă a opoziției din dietă, a provocat un viu răsădit de indignațiune în toate cercurile politice maghiare, cari condamnă sistemul actualului guvern. Cu ore cari presimțiri sinistre, presa unghurescă opozițională vorbesce despre suspendarea constituției și despre introducerea regimului absolutist, cu folosirea mijloacelor de forță. Unele dintre organele unghuresc declară cu intristare, că Banffy vestesce pe față *anarchia*, că acesta o face deodată cu enunțațiunea, că are *deplina încredere a Coronei* pentru executarea planurilor sale precise, dela care nu se poate abate.

„Budapesti Hirlop“ esplicând, ce va să însemneze amintita enunțațiune a ministrului-președinte, dice, că după anul nou guvernul va încasa pe calea ordonanțelor dările ce nu i-s'au votat; va chita cheltuielile tot pe această cale; va da armatei comune recruți, ce parlamentul nu i-a votat; cuota o va lăsa în buna chibzuință a Coronei; va introduce pactul încheiat cu banca austro-ungară fără provisoriu și pact legal; pe calea ordonanțelor va susține comuniunea vamală; va hotări tot în acest mod referitor la dările de consum; cu guvernul austriac său va încheia un provisoriu pe baza statului quo pentru anul viitor, său pe calea ordonanțelor va introduce proiectele pactului. Prin acesta el va ignora drepturile parlamentului, probabil, că pe întreaga durată a anului viitor, — er acesta nu este alt-ceva decă: *absolutism*.

Absolutismul contemplant de „Bud. Hrlp.“ nu poate decă să creeze cele mai grave scrisse interioare, și la turburările parlamentare se vor adauge și turburările ivite din eventualele cateclisme internaționale, pentru-ca „cu drepturile constituționale să piară însuși parlamentul“.

Iritațiunea, ce domnesce din pricina acesta în sinul Ungurilor, o potențază fără îndoială în mare măsură *afacerea Hentzi*. În ședința dela 18 l. c. a camerei s'a făcut propunerea, ca să se pună la ordinea zilei declarațiunile guvernului în această afacere. Banffy și cu ai săi au fost contra de a-se provoca o discuțiune specială în afacerea Hentzi, motivând cu aceea, că guvernului i-se va da prilej a-se pronunța în afacere cu ocazia desbaterei proiectului de indemnitate. Propunerea opoziției a cădūt, er a guvernului a biruit.

Nespus de supărătoare e pentru șovinistii maghiari partea personală a afacerii. Toți se așteptau, ca ministrul comun de război să dimisioneze în urma declarațiunilor ministrului de honveți Fejervary, care a dîs, că Krieghammer putea să-și compună mai norocos pasagiul referitor la Hentzi. Dimisiunea lui Krieghammer însă n'a urmat, dimpotrivă el călătorește tocmai acum prin Dalmația.

Toate foile guvernului, cari diceau, că *căderea ministrului de război Krieghammer este neevitabilă*, asigură acum, că toate faimele nu sunt *adeverate* și că diferențele între Krieghammer și Banffy „s'au aplanat pe cale pacnică“.

Interesant este un comunicat al ministeriului de război, ce-l publică o foie vienesă și în care se dice între altele:

Asupra orî cărui cunoscător al raporturilor militare a făcut o stranie impresiune mirarea cercurilor parlamentare unghuresc, că ordinului împărătesc în afacerea strămutării statuei Hentzi i-s'a alăturat un „comentariu“ al ministrului de război. Espreșiunea „comentariu“ e simplu *neesactă*. Fiă-

care soldat scie, că o enunțațiune a Majestății Sale, a capului suprem al armatei, nu se dă nicădată trupelor fără a fi însoțită de cuvinte ministeriale, prin cari se arată și eventual se explică însemnătatea enunțațiunii împărătesc.

Așa s'a întemplat și în cazul de față, și este de însemnat, că ordinul împărătesc s'a publicat tuturor corpurilor de armată. Fapt este, că afacerea monumentului din Budapeșta atinge întreaga armată, și că în textul, prin care a însoțit ministrul de război ordinul publicat tuturor corpurilor armatei, trebuia să se țină seamă nu numai de raporturile unghuresc, ci și de modul de privire și de dispoziția întregii armate.

Un corespondent al lui „Alkotmány“ a avut prilej de a vorbit c'un personaj înalt militar, amic intim al lui Krieghammer, care i-a declarat, că ministrul de război ar considera ca o onoare pentru el, decă ar trebui să dimisioneze în afacerea Hentzi, fiind-că atunci *tote simpatiile armatei comune ar fi pentru el*.

Pentru ilustrarea situațiunei trebuie să mai spunem, că „partida națională“, a lui Apponyi, a avut o conferință, în care s'a discutat asupra unei adrese, ce partida vră s'o înainteze monarhului și în care se ceră remediile coronei în grava situație politică din Ungaria. Conferința s'a ocupat și de afacerea Hentzi, invinuid forțe energice pe Banffy, că nu s'a gândit, ce neplăceri va cauza prin proiectul strămutării ei, și ce umiliri va aduce „națiunei“. În ce privesce atitudinea în parlament a partidei, ea a decis să pretindă retragerea proiectului pentru indemnitate și să se pună la ordinea zilei proiectele pactului. Decă guvernul nu va ceda, atunci el nu va primi indemnitate nici în doi ani de zile, și partida va împiedeca votarea proiectului cu toate mijlocele ce-i stau la dispoziție. Cu alte cuvinte, ea a proclamat obstrucțiunea.

Același spirit domnesce și în sinul celorlalte partide din opoziție.

În mijlocul acestei mari turburări, „Neue Freie Presse“ iese la ivelă c'o scire ominosă, în care se dice, că Banffy va face să fiă interelat cu privire la aceea, că ce se va întempla, decă provisoriu de budget nu va putea fi votat pe cale parlamentară? În răspunsul ce va dela interpeleție, Banffy va răspunde cu aceea, că va cere un nou provisoriu.

Astfel se prezintă deocamdată situația.

Anectarea Bosniei și Herțegovinei.

„Zastava“ din Neoplanta primescce din Viena scirea, că anectarea oficială a Bosniei și Herțegovinei se va întempla în 2 Decemvre a. c. când va fi jubileul de 50 de ani de domnie ai monarhului Francisc Iosif. Se dice, că împăratul Germaniei și-a dat deja învoirea la anectare, ba că pe timpul petrecerei sale în Constantinopol a făcut pași în privința acesta. Este forțe îndoios, decă Rusia și Italia mai ales, se vor învoi la acesta. În cestiunea anectării ministrul comun de război Krieghammer și ministrul de finanțe Kallay au călătorit în Dalmația, de unde prin Herțegovina vor merge la Serajevo, ca să ia măsurile necesare pentru anectare. După „Zastava“, guvernator suprem în Bosnia-Herțegovina va fi numit archiducele Leopold Salvator.

În cestiunea maghiarisării prin colonisări.

Revista unghurescă „Közgazdasági Szemle“, al cărei redactor e faimosul Jekelfalussy Ioszeif, publică în numărul său pentru Octomvre un articol privitor la politica de maghiarisare prin colonisări. Articulul e scris pe baza raportului ministeriului unghuresc de agricultură pe anul 1897, care raport, după cum se scie, prezintă în colorii forțe posomorite rezultatele colonisărilor de până acum.

Cu toate acestea, articulul de care vorbim pledază cu nou foc pentru continuarea colonisărilor și încă în măsură mult mai mare, ca până acum.

„Colonisările, dice articulul, sunt de-o importanță extra-ordinară în primul loc din punct de vedere național. Naționalitățile constituie un pericol pentru Maghiari, nu din cauză, că patria e locuită, pe lângă Maghiari, și de locuitori de alte limbi, ci pentru-că forțe mari teritorii din corpul patriei sunt locuite esclusiv de naționalități străine“. A vindeca relele cauzate de naționalități numai prin instrucțiunea publică nu se poate. „De geaba răspândim lumină printre Valahi, căci prin sporirea inteligenței valahe cresc numai și se întăresc tendințele de desbinare, și cu atât mai numeroși vor fi sēmănătorii de neghină, cari otrăvesc sufletul poporului celui bun și de omenia“.

După acestea spune foia lui Jekelfalussy, că pentru a nu scăpa din mână Ardealul, există un singur mijloc: „îcuirea de Maghiari în mijlocul masselor Valahimei“. Acesta, dice, e o problemă atât de importantă și vitală, încât orî-ce jertfe s'ar aduce pentru rezolvarea ei, n'ar fi prea mari și orî-ce întărziare de-a lucra în direcțiunea acesta, e necorigibilă și fatală. Mijlocele, ce i-se pun însă ministrului de agricultură prin articolul V al legii din 1894, sunt nesuficiente. Resultate mari numai cu mijloce mari se pot dobândi, și Ungaria nicădată n'a făcut nisece investițiuni mai roditoare, de cum le-ar face printr'o colonisare în stil mare.

Din raportul ministerial se vede, că chiar și în marginele restrînse de acum, colonisarea se lovesce de cea mai mare pedecă prin aceea, că nu se află coloniști destul de potiviți. Unii conchid de-aci, că Maghiarul nu e pentru colonisare, deoarece nu-i place să se depărteze de casa părintească.

Acesta însă autorul articulului din cestiune nu o crede. Se provocă la faptul, că de decă de ani emigrările la America iau tot mai mari întinderi, chiar și în cele mai neaoșe ținuturi unghuresc.

Succesul colonisărilor a fost mult îngreunat și prin aceea, că până acum s'a ținut tot la înființarea de comune noue, pe când decă statul ar cumpăra proprietăți în comunele esistente din Ardeal și pe acele proprietăți ar aduce numai decăte câte 10-15 coloniști, succesul ar fi mai asigurat. Pentru acești coloniști să se înființeze apoi pretutindenea școle de stat, cari să asigure coloniștilor susținerea naționalității și să-i ajutore tot-odată a „remaghiarisa“ pe Maghiarii „valahisați“ etc.

Acesta este mersul ideilor espuse în articulul revistei budgetare „Közgazdasági Szemle“. Indemnă tot odată guvernul, societatea și biserica, ca mână în mână să lucreze întru realizarea „sublimelor“ idei, ca singurul mijloc pentru „crearea unității naționale“.

Articulul, al cărui autor de-almintrelea e un anumit Vargha Gyula, e reprodus și de alte foi guvernamentale, cari îi dau mare importanță.

Se vede din toate, că maghiarisatorii se simt desilusionați cu încercările de maghiarisare de până acum și ar vră să încerce norocul și alt fel. Să și-l încerce numai.

Mișcarea slavă în Austro-Ungaria.

Este interesant ceea-ce scrie diarul rusesc „St. Petersburgskija Vjedomosti“ despre Slavii din Austro-Ungaria.

Diarul rusesc dice, că decă se vor satisface pretensiunile Cehilor, în Austro-Ungaria toate vor reveni în calea cea bună a liniștii interioare. Însă cestiunea cehă, dice foia din Petersburg, s'a schimbat deja de mult în cestiune slavă. Slavii monarhiei habsburgice niusesc puternic la o unire și unirii lor naționale a câștiga și recunoșcere politică.

Despre acesta s'a vorbit deja — continuă diarul rusesc — în adunarea slavă, ce s'a ținut nu demult în Tersato, la care au participat reprezentanți din partea Croaților, Venșilor și Sêrbilor. Acolo s'a discutat despre *reîncorporarea Bosniei și Herțegovinei* la corpul viitorului stat, a cărui capitală ar fi Agram.

In chipul acesta, spune „Peters. Vjed.“, Slavii sudici din Austro-Ungaria ar scăpa de jugul Germanilor și Maghiarilor și ar avé ore-care independență națională. Putem să ne așteptăm, că această manifestație a solidarității Slavilor de Sud, va avé urmări. Este lucru important deja acela, că Slavii sudici au înțeles, că numai uniți pot reprezenta o putere și-și pot scutura jugul hegemoniei străine. Lucru important e mai departe, că mișcarea slavă din Austria trece acum și în Ungaria.

Enunțatiunile aceste ale fôiei rusesci din Petersburg corăspund ideilor emanate de diarul „Sujet“ al colonelului Komarow, pe care l'am remarcat deja, și în care organul rusesc vorbind de misiunea Rusiei în Peninsula-balcanică, dicea, că după eliberarea Cretei vine la rând Serbia veche, Macedonia, apoi Bosnia și Herțegovina.

De remarcat este și aceea, că cu ocazia unei petreceri aranjate la moștenitorul de tron Danilo al Muntenegrului, agentul bulgar Constantinovic a salutat pe principe, ca pe viitorul guvernor al Bosniei, ér principele Mirko a adaus, că va trece cu trupele în Mostar, ca să vie în ajutor fraților, cari vor să scuture jugul nemțesc.

Tôte acestea sunt semnele unei seriose mișcări între Slavii sudici, cari vor da de gândit diplomației austro-ungare.

Revistă externă.

Autonomia Cretei. „Correspondența Politică“ anunță, că cele patru puteri ar fi dispuse să facă avansul de 4.000.000 de franci pentru primele cheltuieli urgente pentru stabilirea administrației autonome în Creta. Amiralii au decis ca pe viitor în zona internațională să lase numai două trupe rusesci, două companii engleze, un batalion frances, și un batalion italian. Amiralii au cumpărat o mare cantitate de proviziuni pentru musulmanii refugiați. Prințul a fost primit în mod foarte călduros la Pireu de Cretanii, cari locuiesc la Atena. Pentru ziua numirii oficioase a Prințului se prepară o manifestație mare.

Statele și desarmarea. Dilele acestea au vădut pronunțându-se organele politice ale diferitelor state europene asupra proiectului de desarmare al Țarului. Din aceste manifestări se vede, lămurit cum diferitele state din Europa consideră acest proiect.

Parlamentul belgian se deschide fără mesagiu regal, deoarece regele Belgiei nu vré să vină în contact cu reprezentanții socialiști și republicani. Guvernului i-a lipsit deocîrzi privilegiul de a face obicnuitele complimente la adresa Țarului. În schimb însă parlamentul a votat o moțiune de recunoștință Țarului Nicolae pentru „generoasa lui inițiativă“.

Tot așa se exprimă și mesagiul regal italian prin care — după cum am vădut — s'a deschis parlamentul din Roma. Mesagiul aderăză cu plăcere la inițiativa generoasă a Țarului pentru a face posibilă o desarmare, dér tot în acest mesagiu se dice cu câte-va rânduri mai înainte, că trebuie să se îmbunătățească flota, pentru-ca să corăspundă apărării intereselor țării. Cu alte cuvinte, proiectul de desarmare este o inițiativă generoasă, dér mai mult platonică, și până a una alta Italia trebuie să-și sporăască măsurile de apărare.

Încât privește pe Anglia, ministrul ei de război a ținut în Plymouth un discurs, în care a salutat cu bucurie propunerea de desarmare a Țarului, a dis însă, că nici o țară nu pôte să consimtă a-și lega mâinile. Flota englesă trebuie să devină irresistibilă, și oratorul crede, că ea e destul de tare pentru a rezista la ori-ce combinare posibilă a flotelor celorlalte puteri.

Pretutindenți se fac dér închinăciuni la adresa Țarului, însă din ele răsuflă și vorbește continuu spiritul războiului. Dér ore nu chiar Țarul însuși, după publicarea manifestului său, a ținut la Odessa un discurs cătră armată, în care a afirmat necesitatea înarmărilor?

Rusia și protectoratul Franciei. Se confirmă scirea, că Rusia a făcut pași

diplomatici la Vatican, ca să arate, că ea sprijinesce protectoratul Franciei asupra creștinilor din Orient. Camerarul Tsarikoff, reprezentantul Rusiei în Vatican, a imănât secretarului de stat Rampolla o notă, în care guvernul rusesc declară, că bucuros sprijinesce protectoratul frances. Nota a produs mare bucurie în Vatican și papa a însărcinat pe cardinalul Vanutelli, ca în numele său să exprime ministrului rusesc de esterne mulțămira sa pentru spriginul promis.

Agitațiune în contra principelui bulgar. Din Sofia se anunță, că în timpul din urmă o societate secretă a început să răspândescă în țără nisce proclamațiuni tipărite, în cari se agităză în contra principelui Ferdinand. Proclamațiunile provăcă pe Bulgari, să isgonescă din țără pe Ferdinand, ori să-i facă sfirșit vieții.

SCIRILE ȚILEI.

— 9 (21) Noemvre.

Teatru român de diletanți în Brașov. Atragem din nou atențiunea publicului român asupra reprezentației, ce se va da Joi sêra în 12 (24) Noemvre, în sala nouă de concerte și de teatru, de cătră diletanți români din societatea noastră brașovenă, în scop de binefacere. Amănuntele se pot vedé în anunțul de pe pagina a patra. Biletele se vënd de ađi încolo în librăria N. Ciurcu.

În memoria lui Mihai Vitezul. Eri, Duminecă, cu ocazia sêrbătorei sfinților arhangheli Mihail și Gavril, studențiunea universitară din Bucuresc a pregătit o manifestație în memoria lui Mihai Vitezul. La ora 9 dimineța studenții porniră în frunte cu drapelul albastru, din palatul universității, și au percurs bulevardul Academiei, calea Victoriei, strada Mihai Vodă până la biserica Mihai Vodă din Dealul Spirei. Aci s'a oficiat un parastaș pentru memoria vitezului Domn. După această studenții s'au înapoiat la statua de pe bulevard, unde au depus o corănză și au rostit mai multe discursuri de ocazie.

Un dar al fostului Metropolit-Primat Ghenadie I. P. S. S. fostul Metropolit Primat Ghenadie, cu ocazia mergerei sale la Sibiu spre a asista la înmormântarea regretatului Miron Romanul, a dăruit suma de 400 fl. școliei „Reuniunii femeilor române“ din Sibiu. Comitetul acestei societăți, primind darul înaltului Prelat, i-a trimis o scrisore de mulțămira subsemnată de președinta Reun. Maria Cosma, și de secretarul Dr. Beu.

Licitație în contra statului ungar. Din Milano se anunță următoarele: Tablourile și obiectele de artă cumpărate, dér neplătite, de Carol Pulszky, au fost transportate la Budapeșta, dér ministrul de culte Wlassics a denegat plățirea prețului. Vândătorul Olschki din Milano a pornit proces contra statului ungar și prin tribunalul italian a și câștigat 80,000 fl. Înainte de a recurge la proces, el a umblat la Budapeșta, însă guvernul unguresc l'a respins. Sentința procesului fú trimisă spre executare consulului italian din capitala ungară. Tôte silințele acestuia însă au rămas zadarnice. Acum se află în Milano o mare expoziție de mătăsurii. Ministrul unguresc de agricultură a trimis pentru expoziție o mulțime de articuli de mătăsarie. Olschki a secuestrat pe cale judecătorească toți articuli unguresci, și acum vré să-i liciteze în public. Consulul austro-ungar din Milano înfricat, s'a adresat ministrului comun de esterne Goluchowski, să facă tot posibilul pentru încunjurarea scandalului. Goluchowski a avisat pe guvernul din Peșta, care însă tace înfundat și nu face nimic, nu scie ce să facă. De altfel guvernul are și alte daraveri cu Pulszky. Curia din Peșta declarându-l de nevinovat, în urma acăsta Pulszky cere să i-se plățescă 15,000 fl., fiindcă atăta pagubă a avut pe urma ridicării lui din oficiu. Pentru acăsta sumă Pulszky a intentat proces erarului.

Alegere de deputați la congresul electoral. La scrutinul sêvrșit eri asupra alegerii deputaților mireni pentru congresul național-bisericesc electoral, în Brașov și în Seps-St. Georgi, s'a constatat că au fost aleși cu mare majoritate d-l Arsenie Vlaicu, director la școlă comercială, și d-l avocat Iosif Pușcariu.

Defraudarea din Făgăraș. „Pesti Napló“ are informațiunea, că hoțul Grünfeld Natzi, care a defraudat banii comitatului și ai orfanilor, n'ar fi pus mâna decât pe 6000 fl. Înainte de a fugi, el sub pretext că în Făgăraș băntue bubatul, și-a trimis nevasta și copiii la Orăștie. Grünfeld a fugit în România. Grünfeld era un mare cărtaș și om fără nici o siguranță.

Germani austriaci la catafalcul lui Bismarck. Din Friedrichsruhe se anunță, că săptămăna trecută 30 de membri ai reuniunii germane naționale „Ostmark“ din Viena, au sosit acolo, ca să depună cununii pe catafalcul lui Bismarck. Între oșpeți se aflau și cunoscuții deputați din „Reichsrath“ Schönerer și Iro. După depunerea cununilor, ei au intonat cântecul lui Bismarck.

Colectă confiscată. Am adus la rândul său scirea, că poliția din Budapeșta a confiscat banii colectați de redacțiunea diarului „Alkotmány“. Dilele aceste căpitănatul orășenesc a rezolvat cesțiunea acăsta, și fiindcă colecta s'a făcut fără permisiune polițienescă, redactorul fôiei, Francisc Bonicz, a fost pedepsit cu 20 fl., ér banii confiscați, adunați fiind pentru scopuri de binefacere, i-au înapoiat în sumă de 1111 fl. 21 cr.

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a tinerimei dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș s'a constituit pentru anul școlar curent ast-fel: Președinte: D-l profesor Iosif Balan; vice-președinte: Aurel Maghețiu teol. c. III.; secretar: Vasilie Blașiu teol. c. III.; notar I: Felician Neomian teol. c. III.; notar II: Alesandru Onaie ped. c. IV.; bibliotecar: Damaschin Marian teol. c. II.; vice-bibliotecar: Ioan Borlovan ped. c. III.; cassar: Victor Trailoviciu teol. c. II.; controlor: Dimitrie Neagoe ped. c. IV. — În comitet: președinte: Aurel Maghețiu teol. c. III. Membri: Vasilie Blașiu și Aurel Iosof teol. c. III.; Ioan Coșariu și Todor Șandru teol. c. II.; Marian Groza și Vasile Uzonescu teol. c. I; Alimpie Radulea ped. c. IV; Iosif Jian ped. c. III; George Uzonescu ped. c. II, și Ioan Eva ped. c. I.

Otrăviră cu bureți, în masă. Mercurea trecută, după cum ni-se scie, s'au bolnavit în Cinci-biserici 25 oficeri dela armata comună, otrăvindu-se dintr'o mâncare cu bureți, ce s'a servit la masa oficerilor. Unii dintre oficeri sunt greu bolnavi în spitalul militar. S'a făcut cercetare, ca să afle pe vândătorul bureților veninoși, dér n'au putut da de urma lui.

Bora pe Marea adriatică. Din Triest se scie, că de câte-va zile băntue tare bora, în urma căreia temperatura s'a răcit mult și începe a îngheța. Corăbiile din cauza vântului mare nu pot să între în port și trebuie să ancoreze în golful Muggia din apropiere. Bora suflă atât de puternic, încât într'o zi a luat de pe bordul corăbiei pe un matroz și l'a trântit în mare; sêrmanul, numai cu greu a putut fi scăpat din valurile mării.

Spion frances osândit în Germania. O telegramă din Lipsca vestesece, că tribunalul imperial a osândit la 6 ani de închisore pe spionul frances De Coqu.

Tinerii meseriași români din Bistrița învitată la al doilea concert împreunat cu joc, ce se va aranja acolo sub conducerea magistrului de cor Traian Brătescu Sămbătă, în 26 Novembre n. c., pentru susținerea corului de meseriași. Începutul la 8 ore sêra. Intrarea: de persoană locul I. 80 cr., locul II 60 cr., locul III 40 cr., loc de stat 20 cr., cocardele de joc à 25 cr. Suprasolvirile se vor cuita pe cale diaristică. La joc pot lua parte numai domni provăduți cu cocarde. Programa constă din 13 puncte bine alese.

Milione fumate. Direcțiunea regiei tutunului din Ungaria și-a făcut țilele aceste raportul său despre sumele încassate până acum în acest an pe tutun. În 9 luni ale anului 1898, s'a fumat tutun în valore de 37,269,627 fl. și 1 cr. Frumósă sumă suflată în vânt în timp de 9 luni! În anul acesta s'au fumat 628,940,278 țigaretete de trafică, 22,930,450 țigări de specialitate și încă alte vre-o 2 milioane de țigări turcesci, mai mult cu 47,666,662 ca în anul trecut. Cele mai căutate au fost țigările „Cuba“. Aceste s'au fumat cu 33% mai multe ca anul trecut. Mai puține s'au fumat dintre țigaretile „Havana“.

Călindarul „Lumei ilustrate“. Deore-ce în anul acesta nici un calendar german său frances nu va oferi pentru 1 franc ceea ce va oferi Călindarul revistei „Lumea ilustrată“, acesta va apăre în trei edițiuni. Ediția specială à franci 3 (fl. 1.50). Ediția de lux fr. 1 (65 cr.) și ediția populară 60 bani (36 cr.) Cine doresce să aibă ediția specială, să trimită Editorului Ig. Hertz Bucuresc fl. 1.50. Cine va trimite bani: prea târziu, îi va primi înapoi. Se observă, că cărțile postale pentru România sunt a-se timbra cu 5 cr.

Convocare.

Conform conclusului comitetului din ședința dela 29 Octomvre a. c., societatea română de diletanți „Progresul“ din Făgăraș, își va ține adunarea generală a II-a din est-an Duminecă în 11 Decemvre st. n. 1898 la orele 3 p. m. în localul societăței — institutul „Furnica“ din Făgăraș, — la care adunare generală sunt poțitiți a participa toți membrii, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni.

Obiectele: 1) Deschiderea ședinței. 2) Incasarea tacselor restante, eventual înscrierea de membri noi, și apoi constatarea membrilor prezenți îndreptățiți la vot. (§ ul 13 și 28 din Regulament.) 3) Raportul comitetului. 4) Raportul și rațiociniul cassarului. 5) Censurarea acestor raporte. 6) Propuneri. 7) Statorirea termenului procesimei adunări generale. 8) Închiderea ședinței.

Făgăraș, 14 Noemvre 1898.

Dr. Ioan Turcu,
președinte.

I. Berescu,
secretar.

Avis.

Obiectele neridicate și nereclamate dela sortitura (loteria) aranjată de Reuniunea femeilor române din Sibiu, se vor espune în edificiul „Albinei“ (în localul Mesei studenților) și se vor vinde prin licitațiune în țilele: 1, 2, 3 și 4 Decemvre st. n. a. c. în fie-care zi între 9—12 ore a. m. și 3—5 ore p. m.

Cei ce doresc a participa la licitațiune, au a solvi o tacsă de intrare de 10 cr., care se va computa în prețul obiectului, ce eventual vor cumpăra.

Sibiu, 18 Noemvre n. 1898.

Dela biroul Reuniunii:

M. Cosma,
pres.

Dr. Beu,
secr.

POSTA REDACȚIUNELI.

D-lui Gesto, în T. Se va publica, la rândul său, într'un număr de Dumineca.

Literatură.

Minunate sunt pentru popor scrierile fericitului Ioan Creangă, cari conțin cele mai dragălașe povești, istorisiri, poesii etc. N'ar trebui să lipsescă aceste scrieri nici dintr'un sat, în care există cetitorii români, căci ele procură cetitorului nu numai foarte plăcute momente de petrecere, dér îi dau și foarte prețioase povețe și învățături. Tôte scrierile la-olaltă costă numai 1 fl. trimise francat și se pot căpăta la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

„David Almășanu“, schițe biografice de Ioan Popoa Brosura acăsta, atât de bine scrisă, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cultura Plantelor. Din prețiosul „Manual de agricultură rațională” al d-lui George Maior, profesor la școala centrală de agricultură dela Ferăstrău, în Bucuresci, a apărut în Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov, partea II. **Fitotehnia sau cultura specială a plantelor.** Acest volum se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, bôlele și vindecarea lor etc. pentru fîă care plantă, precum cereale (tot felul de bucate, ca grâu, secară, orz, ovės. orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran hemei, în, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfecele hrên, curechi și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoi, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru fênațe și pășuni artificiale etc. Alt capitol tracteză despre cultura fênațelor, altul irigațiuni, altul despre pășuni etc.

Pentru fîă-care econom, această carte e de cea mai mare trebuință, putându-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Asemenea scrieri nici n'am avut până acum în limba română. Tôte gazetele noastre, tôte reuniunile economice, tôte bărbații noștri luminați și pricepuți în aie economiei, au salutat cu multă bucuriă aparițiunea acestei prețioase cărți, care face onôre literaturii noastre, putend sta față cu cele mai de frunte scrieri de acest fel ale celor mai culte popore din Europa.

Tuturor economilor români, cari doresc să facă o înaintare în purtarea economiei lor, le recomandăm deci să-și procure această prețioasă carte. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

Din partea întâi **Agrologia**, care tracteză despre cultivarea pământului: aratul, seménatul, gunoitul etc. etc., de asemenea se mai pot căpêta esemplare cu prețul de 2 fl. 50 cr. (plus porto recomandat 25 cr.). Pentru ambele tomuri de-odată procurate este a se plăti porto 40 cr.

Se pôte procura dela Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov.

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, scrisă de d-l Simeon Stoica, medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunei transilvane, avend în text un număr mare de ilustrațiuni. E o bună și prețioasă călăuză pentru țeran, ca și pentru orî-ce familie, arătându-i cum să-și păzescă sănătatea, cum să se hrânescă, cum să trăescă și de ce să se ferescă pentru a se puté bucura de-o viață veselă și îndelungată. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov cu 85. cr trimis franco.

TEATRU ROMÂN DE DILETANȚI ÎN BRAȘOV.

— în scop de binefacere. —

— Joi, în 24 Novembre st. nou 1898 —

se vor reprezenta, în scop de binefacere, în noua sală de Concerte, de cătră dame și domni din societatea română brașovenă, piesele:

M U S M É,

Comediă într'un act de Frideric Wallis, tradusă în românesce de Elena Mureșianu.

P E R S Ó N E L E:

Elisabeta Freisinger. . . * * Coutele Jón de Salfeldt . . . * *
Locul de acțiune: un bazar pentru sêraci, dintr'un oraș mare. — Timpul present.

După acesta va urma:

Idil la Têră.

Comediă într'un act de Juin și Flerx, localisată de Maria Baiulescu.

P E R S Ó N E L E:

Zamfir Barbu . . . * * Dâncescu, vêrul lui Barbu . . . * *
Smaranda, soția lui . . . * * Măriôra, orfană sub tutela lui Barbu . . . * *
Vasilache Iiescu . . . * * Costică Rioșan . . . * *
Tinca, soția lui . . . * * Petrea, servitor . . . * *

Un împărțitor de scrisori.

Scena se petrece la moșia d-lui Barbu, aprôpe de capitală.

Prețul locurilor: Balcon 1 fl. 60 cr.; Fauteuil I. 1 fl. 40 cr.; Fauteuil II. 1 fl. 20 cr.; Parchet I. 1 fl.; Parchet II. 70 cr.; Parchet înalt 50 cr.; Galerie Stal 60 cr.; Galerie loc numerotat 60 cr.; Parter Stal 40 cr.; Studenți 30 cr.

— După reprezentațiune urmêză dans. — Atât la reprezentațiă cât și la petrecerea de dans ce va urma, va cânta musica orașenescă din loc. — Toiletă simplă. —

— Bilete se vënd la Librăria N. Ciurcu și sêra la cassă. —

Deschiderea cassei la 6 ôre sêra.

Începutul la 7 1/2 ôre sêra.

Comitetul arangiator.

Cursul la bursa din Viena.
Din 20 Noembrie 1898.

Renta ung. de aur 4%	119.50
Renta de corône ung. 4%	97.75
Împr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Împr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Ôblig. căil. fer. ung. de c. I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	95.65
Bonuri rurale croate-slavone	—
Împr. ung. cu premii	159.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.—
Renta de argint austr.	100.85
Renta de hârtie austr.	100.75
Renta de aur austr.	119.60
Losuri din 1860.	139.75
Acții de-ale Bâncei austro-ungară	9.35.—
Acții de-ale Bâncei ung. de credit.	380.25
Acții de-ale Bâncei austr. de credit.	352.30
Napoleondori	9.55
Mărci imperiale germane	58.95
London vista.	120.55
Paris vista	47.60
Rente de corône austr. 4%	101.15
Note italiene	43.80

Cursul pieței Brașov.
Din 21 Noembrie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Argint r. mânu. Cump.	9.46	Vënd.	9.48
Napoleondori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55

Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127	Vënd.	128
Țărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

AVIS!

În institutul de arte grafice și editură Minerva din Bucuresci, va apăre peste câteva zile un **Călindar enciclopedic** și bogat ilustrat, unic în felul său până astăzi la Români.

El va cuprinde vr'o o sută de articole, din cele mai interesante și mai instructive, și tot cam atâtea ilustrațiuni, în diverse colorii artistice executate, acomodat pentru masa orî-cărei familii inteligente.

Se va puté procura dela librăriile românesce din Brașov, Sibiu, Arad, Gherla, Caransebeș, Oravița și din alte locuri, cari se vor anunța la timp.

Prețul unui exemplar va fi 80 cr.

La prea înaltă poruncă a Măjestăți Sale c. și r. Apostolice, a

XXXII. Loterie de stat c. r.
pentru scopuri de binefacere civile a monarhiei de dincolo.

Acéta loterie de ban! — unica în Austria legal concesionată — constă din 12034 câștiguri în bani gata, cu suma totală de

200,000 Coróne.

Pentru plata câștigurilor garantéză Direcția c. r. a loteriei.

Tragerea urmêză fără amânare în 15 Decembrie 1898.

Un los costă 4 Coróne.

Losuri so capêta: la despărțământul loteriilor de stat în Viena Riemergasse 7, la colectanți de loterie. traficî, la oficiul de dare, poste-telegraf și căi ferate, la case de schimb etc. — Planul loteriei pentru cumpărator de losuri gratis. —

Losurile se trimesc libere de porto.

Direcția c. r. a loteriilor,
Secția loteriei de stat.

G—10 403.

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:
Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:
I. Trenul de persône la 8 ôre dim.
II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ô. 9 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 ôre 25 min. sêra

Dela Bucuresci la Brașov:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 ôre 20 min. dim.
II. Trenul accel. la 2 ôre 18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la 5 ôre 20 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 ôre 8 min. sêra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:
I. Trenul de persône la 8 ôre 25 m. d., (are legătura în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyires).
II. Trenul de persône la 1 ôra 51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la 6 ôre 48 m. sêra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):
I. Trenul mixt 6 ôre 22 min. dim.
II. Trenul mixt la 1 ôra 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brasov la Budapesta:
I. Trenul mixt la 5 ôre 8 min. dimineța.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ô. 45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la 7 ôre 48 min. sêra.

Dela Brașov la Bucuresci:
I. Trenul de persône la 3 ôre 55 min. d.
II. Trenul mixt la 11 ôre a. m.
III. Trenul accelerat (ce vine pe la Orșada-Clușiu) la 2 ôre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:
I. Trenul de persône la 5 ôre 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad)
II. Trenul mixt la 8 ôre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 ôre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szerda).

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu):
I. Trenul mixt la 9 ôre și 5 min. a. m.
II. Trenul mixt la 3 ôre 18 min. p. m.

* V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Ago-tonfalva) la 7 ôre 4 min. dimineța.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 5 cr. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.